

dlužno ještě dodati, že rozhodnutí čís. 2481 sb. n. s. se na tento případ nehodí, ježto tam bylo kontradiktorně jednáno, a částečný zánik pohledávky ve vyrovnávacím řízení byl žalovanou stranou výslovně namítán.

Čís. 5465.

Zmatek dle Šu 477 čís. 9 c. ř. s. jest spatřovati v tom, že soud, vyhověv námitce nepřipustnosti pořadu práva, nicméně rozhodl pak ve věci samé a žalobu zamítl.

Měl-li soud za to, že přes tvrzení žaloby jest potřeba ku zrušení nájemního poměru výpovědi dle zákona na ochranu nájemců, bylo na něm, by žalobu rozsudkem zamítl.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1925, Rv I 1644/25.)

Spolek pro postavení chorobince domáhal se na žalovaném odevzdání najatého bytu. Žalovaný namítl nepřipustnost pořadu práva. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e námitce usnesením, pojatým do rozsudku, vyhověl, rozsudkem pak ve věci samé žalobu zamítl. O d v o l a c í s o u d k odvolání žalobce napadený rozsudek i s usnesením vyhovujícím námitce nepřipustnosti pořadu práva potvrdil.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by o ní znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Přezkoumav spisy shledal Nejvyšší soud, že napadený rozsudek trpí zmatečností, dovolatelem neuvedenou (§ 471 čís. 7 c. ř. s.), že totiž sám sobě odporuje (§ 477 čís. 9 c. ř. s.). Touže zmatečností byl stížen již rozsudek první stolice, neboť praví ve výroku, že se námitce nepřipustnosti pořadu práva vyhovuje, zároveň však rozhodl ve věci samé, tedy rozhodoval pořadem práva o věci, o níž sám právě tvrdil, že na pořad práva nepatří. Toť dva výroky, které se navzájem vylučují. M ě l - l i soud první stolice snad za to, že žaloba — a s ní podle Šu 567 c. ř. s. spojená výpověď — o vyklizení bytu, vyňatého prý podle tvrzení žalobcových ze zákona o ochraně nájemníků, nepatří na pořad práva a tudíž je nepřipustná, pak mu s jeho právního stanoviska, jehož správnost toho času přezkoumávati nelze, nezbývalo než, by žalobu odmítl, nezabýváje se s ní vůbec co do věci samé. M ě l - l i v š a k soud za to, že je přes tvrzení žalobcovy potřeba výpovědi, které lze docíliti dle zákona o ochraně nájemníků jedině v řízení nesporném, že tudíž žaloba postrádá svého skutkového a právního podkladu a proto je bezdůvodná, mohl žalobu jen zamítnouti rozsudkem ve věci samé a nemohl vysloviti nepřipustnost pořadu práva, neboť pro tu by byl musil žalobu odmítnouti. (Srov. rozh. čís. 3437 sb. n. s.) Tento vnitřní rozpor rozsudkového výroku (§ 477 čís. 9 c. ř. s.) neměl ujiti pozornosti odvolacího soudu (§ 471 čís. 7 c. ř. s.). Odvolací soud však, místo by zřejmý rozpor odčinil, potvrdil oba výroky soudu první stolice, jak výrok o nepřipust-

nosti pořadu práva, tak i rozhodnutí ve věci samé, takže se ocitl v téměř rozporu, jako rozsudek soudu první stolice a je proto jeho rozsudek stížen toužou zmatečností (§ 477 č. 9 c. ř. s.) jak onen. Bylo proto oba rozsudky podle §u 510 druhý odstavec c. ř. s. zrušiti a věc vrátiti do stolice první.

Čís. 5466.

Zaplatila-li třetí osoba se svolením vyměřovacího úřadu za povinné spoluvlastníky nemovitosti dávku z přírůstku hodnoty, jest oprávněna domáhati se zaplacení celé dávky na kterémkoliv spoluvlastníku, třebaš tento nebyl souhlasil s jejím placením. Nárok jest opodstatněn ustanovením §§ 1422, 1423 obč. zák., nikoliv však §u 1042 obč. zák.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1925, Rv II 526/25.)

Žalobce domáhal se na žalované zaplacení 7.996 Kč 07 h, jež byl zaplatil výběřčímu úřadu za žalovanou a jejího manžela Jana P-a jakožto spoluvlastníky prodané nemovitosti na dávce z majetku. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud uvedl po právní stránce v důvodech: Co do právního posouzení přichází v úvahu jedině předpis §§ 1423 a 1422 obč. zák. Podle názoru odvolacího soudu stačí, by se zaplacení dluhu stalo k žádosti nebo se souhlasem i jen jednoho ze solidárních dlužníků k tomu, aby si plátce po rozumu §u 1422 obč. zák. mohl dáti postoupiti zaplacenou pohledávku se všemi právy vůči všem solidárním dlužníkům a může se pak podle povahy tohoto dluhu solidárního stejně jako původní věřitel domáhati zaplacení od kteréhokoli z více dlužníků, jejichž vzájemné postížení nároky a povinnosti zůstávají nedotčeny.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Rozsudek soudu odvolacího jest v podstatě správný a nelze dovolání přiznati úspěchu. K vyvrácení vývodů dovolacích jest uvésti toto: Žalobní nárok byl založen na skutkovém tvrzení, že žalobce zaplatil za manžele Jana a Terezii P-ovy jejich solidární dluh 7.996 Kč 07 h na zemské dávce z přírůstku hodnoty, a že zemský výběřčí úřad tuto již exekučně vymáhanou pohledávku jako solidární závazek dlužníků ve smyslu §u 1423 obč. zák., správně §u 1422 obč. zák. žalobci postoupil, což není ani sporno a souhlasí i s potvrzením ze dne 7. května 1924. Domáhá se tedy žalobce zaplacení 7.996 Kč 07 h na žalované jako solidární dlužníci z právního důvodu výkupu pohledávky (§ 1422 obč. zák.). Vykoupil-li však žalobce dluh formálně i hmotně cizí, dav si při placení postoupiti práva věřitelská, nastal placením postup (cessio necessaria) a pohledávka přešla na žalobce jako nového věřitele. Ustanovení §u 1042 obč. zák. naproti tomu předpokládá, že plněním osoby třetí dlužníkův zákonný závazek zanikl a jen z tohoto důvodu může ten, kdo za dlužníka závazek splnil, požadovati náhradu učiněného nákladu, plnil-li